

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

Wydział Historii

Podyplomowe Studia Varsavianistyczne

Długość trwania studiów: dwa semestry.

Łączna liczba godzin zajęć – 265, w tym 173 godziny ćwiczeń, 48 godzin konwersatoriów, 44 godziny wykładów. Łączna liczba ECTS: 60.

Miejsce odbywania zajęć: Wydział Historii UW (Krakowskie Przedmieście 26/28, Warszawa). Część zajęć odbywa się w terenie, w wybranych obiektach w Warszawie.

PROGRAM STUDIÓW

Semestr I

Liczba godzin: 126

	Przedmiot	Typ zajęć	Czas trwania	Sposób zaliczenia	ECTS
1.	Wstęp do badań historii Warszawy	ćwiczenia	12h	Zaliczenie na ocenę	3
2.	Ludność Warszawy w perspektywie historycznej	ćwiczenia	12h	Zaliczenie na ocenę	3
3.	Kartografia i urbanistyczny rozwój Warszawy	ćwiczenia	12h	Zaliczenie na ocenę	3
4.	Warszawa – stolica Mazowsza i Rzeczypospolitej	wykład	14h	Zaliczenie na ocenę	2
5.	Władze samorządowe Warszawy – od lokacji do końca XVI w.	konwersatorium	6h	Zaliczenie na ocenę	1

6.	Gospodarka i społeczeństwo miejskie XVI w.	ćwiczenia	6h	Zaliczenie na ocenę	1,5
7.	Władze samorządowe Warszawy – XVII–XVIII w.	konwersatorium	6h	Zaliczenie na ocenę	1
8.	Gospodarka i społeczeństwo miejskie XVII–XVIII w.	ćwiczenia	8h	Zaliczenie na ocenę	1,5
9.	Architektura i sztuka Warszawy (średniowiecze, barok, oświecenie)	konwersatorium	20h	Zaliczenie na ocenę	4
10.	Życie kulturalne Warszawy	konwersatorium	16h	Zaliczenie na ocenę	3
11.	Projektowanie tras turystycznych po Warszawie	ćwiczenia	14h	Zaliczenie na ocenę	3

Semestr I i II

Liczba godzin: 22

1.	Muzea, archiwa i biblioteki Warszawy	ćwiczenia	22h	Zaliczenie	4
----	--------------------------------------	-----------	-----	------------	---

Semestr II

Liczba godzin: 117

	Przedmiot	Typ zajęć	Czas trwania	Sposób zaliczenia	ECTS
1.	Warszawa – stolica narodu XIX w.	wykład	6h	Zaliczenie na ocenę	0,5

2.	Władze samorządowe Warszawy XIX w.	ćwiczenia	6h	Zaliczenie na ocenę	1,5
3.	Gospodarka i społeczeństwo miejskie – nowe wyzwania XIX w.	ćwiczenia	6h	Zaliczenie na ocenę	1,5
4.	Warszawa – stolica narodu XX w.	wykład	8h	Zaliczenie na ocenę	1
5.	Władze samorządowe Warszawy XX w.	ćwiczenia	6h	Zaliczenie na ocenę	1,5
6.	Gospodarka i społeczeństwo miejskie – nowe wyzwania XX w.	ćwiczenia	8h	Zaliczenie na ocenę	1,5
7.	Warszawa dwóch wojen – 1914–1918 i 1939–1945	ćwiczenia	12h	Zaliczenie na ocenę	3
8.	Architektura i sztuka Warszawy – XIX i XX w.	ćwiczenia	20h	Zaliczenie na ocenę	4
9.	Nekropolie Warszawy	ćwiczenia	9h	Zaliczenie na ocenę	1,5
10.	Warszawa a region. Wzajemne relacje	ćwiczenia	8h	Zaliczenie na ocenę	2
11.	Warszawska zieleń miejska	ćwiczenia	12h	Zaliczenie na ocenę	3
12.	Uwarunkowania prawne pracy przewodnika miejskiego	wykład	4h	Zaliczenie	0,5
13.	Warszawa dnia dzisiejszego i jutra	wykład	12h	Zaliczenie	2
14.	Praca dyplomowa			Ocena	6,5

ZAKRES TEMATYCZNY

1. **Wstęp do badań historii Warszawy** – wprowadzenie do historii regionalnej i dziejów tzw. małych ojczyzn; przegląd bibliografii historycznych i bibliografii do dziejów Warszawy; określenie typów źródeł do historii miasta: od dokumentów i aktów prawnych, przez memuarystykę, literaturę, kartografie, statystykę po toponomastykę i inskrypcje; pojęcie źródła wywołanego i możliwość jego zastosowania do badań historii miasta; przegląd literatury varsavianistycznej.
2. **Ludność Warszawy w perspektywie historycznej** – podstawowe pojęcia i narzędzia do badania zjawisk demograficznych; typy źródeł do badania problemów związanych z liczbą ludności, przyrostem naturalnym, śmiertelnością, strukturą społeczną, zawodową, wyznaniową etc.; analiza wybranych materiałów (np. dawnych i współczesnych spisów ludności).
3. **Kartografia i urbanistyczny rozwój Warszawy** – kartografia jako nauka pomocnicza historii; historia kartografii związanej z Warszawą; plan jako źródło historyczne do dziejów miasta; wybitni kartografowie.
4. **Warszawa – stolica Mazowsza i Rzeczypospolitej** – dzieje miasta na szerokim tle historii państwa; znaczenie administracyjne, gospodarcze i kulturalne Warszawy; rozwarstwienie społeczne; infrastruktura miejska.
5. **Władze samorządowe Warszawy – od lokacji do końca XVI wieku; Władze samorządowe Warszawy – XVII-XVIII w.** – określenie prawnego usytuowania miasta w systemie państwowym Rzeczypospolitej; specyfika Warszawy jako królewskiego miasta rezydencjonalnego, wpływ na zarząd miastem; geneza i charakter jurydyk; badania prozopograficzne – charakter, metody i możliwości; relacje między władzami miasta a samorządem; miejskie władze porządkowe; sadownictwo.
6. **Gospodarka i społeczeństwo miejskie XVI w.; Gospodarka i społeczeństwo miejskie XVI-XVIII w.** – status prawny, obyczaje, oblicza XVI–XVIII wieku – określenie cech specyficznych dla życia miejskiego; stratyfikacja wewnętrzna mieszkańców stolicy; konflikty; ważne wydarzenia w życiu miasta; kalendarz miejski; edukacja; życie religijne; życie codzienne.
7. **Architektura i sztuka Warszawy (średniowiecze, barok, oświecenie)** – podstawowe pojęcia historii sztuki; cechy charakterystyczne stylów; rozwój urbanistyczny miasta; waloryzacja przestrzeni miejskiej; gmachy publiczne i prywatne; kościoły; wyposażenie wnętrz.
8. **Warszawa a region. Wzajemne relacje** – różnorodność relacji Warszawy z jej najbliższym zapleczem; migracje do miasta; Warszawa na tle mapy urbanistycznej Rzeczypospolitej; stosunek mieszkańców miasta do prowincji; sposób postrzegania stolicy przez mieszkańców wsi i innych miast; Warszawa w oczach cudzoziemców.
9. **Warszawska zieleń miejska** – określenie znaczenia i charakteru miejsc „zielonych” na mapie Warszawy w przekroju historycznym do dnia dzisiejszego. Określenie typów terenów zielonych: parki, laski, folwarki. Ich funkcje społeczne, program ideowy założeń parkowych, polityka ekologiczna. Perspektywy rozwoju i różnorodność charakteru. Polityka ekologii a miasto.

10. **Nekropolie Warszawy** – dzieje historycznych cmentarzy warszawskich; sztuka sepulkralna, inskrypcje cmentarne jako źródło wiedzy o społeczności wielkomiejskiej.
11. **Warszawa – stolica narodu XIX w.; Warszawa – stolica narodu XX w.** – dzieje miasta na tle historii ziem polskich; miejsce miasta w staraniach o odzyskanie niepodległości; Warszawa w czasie powstań narodowych; stolica wolnego państwa; centrum życia politycznego, ekonomicznego i kulturalnego.
12. **Władze i samorząd Warszawy XIX w.; Władze i samorząd Warszawy XX w.** – wpływ zmieniających się dziejów ziem polskich na pozycję formalną Warszawy; stolica dystryktu pruskiego, Księstwa Warszawskiego, Królestwa Polskiego; różne koncepcje zarządzania miastem; miasto w czasie powstań narodowych; rola samorządu Warszawy; stolica niepodległego państwa; Państwo Podziemne i jego stolica; zarząd miasta w czasie wojen; władze miejskie i samorządowe w PRL; nowe i zmieniające się koncepcje zarządzania miastem po 1989 r.
13. **Gospodarka i społeczeństwo miejskie – nowe wyzwania XX w.** – infrastruktura miejska; struktura i rozwarstwienie mieszkańców; konflikty społeczne i narodowe; znaczenie obecności garnizonu wojskowego; zdrowotność; dobroczynność; życie codzienne.
14. **Warszawa dwóch wojen (1914-1918 i 1939-1945)** – wpływ globalnego konfliktu na życie miasta i jego mieszkańców; nastroje; trudności codziennego bytowania; formy organizacji; stosunek do obcych władz; getto i reszta miasta.
15. **Architektura i sztuka Warszawy – XIX i XX w.** – cechy charakterystyczne stylów; rozwój urbanistyczny miasta; waloryzacja przestrzeni miejskiej; gmachy publiczne i prywatne; wyposażenie wnętrz; kościoły; cmentarze; dzielnice fabryczne, WSM, nowoczesna infrastruktura miejska.
16. **Muzea, archiwa i biblioteki Warszawy** – historia gromadzenia zbiorów muzealnych i bibliotecznych w Warszawie; miejsce i specyfika muzeów warszawskich; biblioteki i ich zasoby; zasady gromadzenia zbiorów muzealnych i bibliotecznych; cyfryzacja a biblioteka; nowoczesne koncepcje muzealnicze. Zajęcia prowadzone przy współpracy Muzeum Warszawskiej Pragi, Archiwum Głównego Akt Dawnych, Muzeum Powstania Warszawskiego i Biblioteki Publicznej m. Warszawy.
17. **Życie kulturalne Warszawy** – miejsce i znaczenie Warszawy na tle kulturalnej mapy kraju; tradycje historyczne; możliwości inspiracji w przyszłości. Pojęcie środowiska artystycznego, mecenatu władzy i indywidualnego. Instytucje życia kulturalnego (m.in. teatry, kina, filharmonia) w perspektywie historycznej.
18. **Warszawa dnia dzisiejszego i jutra** – koncepcje rozwoju demograficznego i urbanistycznego; transport miejski; infrastruktura drogowa, znaczenie miasta dla rozwoju regionu; znaczenie wielkich imprez dla rozwoju miasta; nowoczesne formy promocji Warszawy; lobbying, ekologia i zasoby naturalne.
19. **Uwarunkowania prawne pracy przewodnika miejskiego** – podstawowe akty prawne dotyczące organizacji usług turystycznych i ruchu turystycznego niezbędnych

w pracy przewodnika miejskiego; zakres odpowiedzialności prawnej przewodnika miejskiego.

20. Projektowanie tras turystycznych po Warszawie – projektowanie trasy turystycznej z uwzględnieniem potrzeb różnych grup odbiorców; specyfika różnych typów tras turystycznych, w tym ogólnohistorycznych, tematycznych, biograficznych, specjalnych.

21. Praca dyplomowa – praca pisemna przygotowywana pod opieką wybranego pracownika naukowego.

KONTAKT

Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego

ul. Krakowskie Przedmieście 26/28

00-927 Warszawa

Tel. (22) 55 20 771

podyplomowe.wh@uw.edu.pl